

ВРХОВНИ СУД
РЕПУБЛИКЕ СРПСКЕ
Број: 71 0 П 024803 09 Рев
Бањалука, 22.12.2010. године

Врховни суд Републике Српске у вијећу састављеном од судија Биљане Томић, као предсједника вијећа, Стаке Гојковић и Дарка Осмића, као чланова вијећа, у правној ствари тужиоца С. Б. из Б. Л. ул. ... број ..., кога заступа пуномоћник Г. Е., адвокат из Б. Л., против туженог УД а.д. Б. Л., ул. ... бр. ..., кога заступа пуномоћник С. Д., адвокат из Б. Л., ради исплате потраживања из радног односа, в.с. 12.000,00 КМ, одлучујући о ревизији туженог против пресуде Окружног суда у Бања Луци број 71 0 П 024803 09 Гж од 13.3.2009. године, на сједници одржаној 22.12.2010. године, донио је

ПРЕСУДУ

Ревизија се одбија.

Образложење

Првостепеном пресудом Основног суда у Бања Луци број 71 0 П 024803 05 П од 24.10.2008. године обавезан је тужени да исплати тужиоцу 12.000,00 КМ, са законском затезном каматом почев од 25.08.2005. године до исплате, уз накнаду трошкова поступка у износу од 1.370,00 КМ.

Другостепеном пресудом Окружног суда у Бања Луци број 71 0 П 024803 09 Гж од 13.3.2009. године жалба туженог је одбијена и првостепена пресуда потврђена.

Благовремено изјављеном ревизијом тужени побија другостепену пресуду због повреде одредаба парничног поступка и погрешне примјене материјалног права и предлаже да се оспорена пресуда укине и тужба одбаци или да се преиначи и одбије тужбени захтјев тужиоца, уз накнаду трошкова поступка.

Тужилац није одговорио на ревизију туженог.

Ревизија није основана.

У овој парници тужилац захтјева исплату износа од 12.000,00 КМ на име неисплаћених плата и других примања из радног односа доспјелих закључно са 31.12.2004. године, а према споразуму о престанку радног односа који су парничне странке закључиле 30.12.2004. године.

У поступку који је претходио доношењу оспорене пресуде првостепени суд је утврдио: да су тужилац, као радник и тужени, као послодавац закључили споразум о престанку радног односа тужиоцу дана 30.12.2004. године; да према том споразуму тужиоцу радни однос престаје код туженог са даном 31.12.2004. године без права на отказни рок и без права на отпремнину којих се одрекао због услова под којим му престаје радни однос, а да је тужени као послодавац преузео обавезу да тужиоцу исплати износ од 12.000,00 КМ на име заосталих обавеза по свим правима из радног односа најкасније до 31.3.2005. године, у три једнаке рате, при чему прва рата доспјева 31.1.2005. године, друга 28.2.2005. године и посљедња 31.3.2005. године.

Налазећи да је наведеним споразумом тужени признао тужиоцу новчана потраживања из радног односа у укупном износу од 12.000,00 КМ, те да је одредбом члана 125. став 1. тачка 2. Закона о раду – пречишћен текст („Службени гласник Републике Српске“, бр. 38/00, 41/00, 47/02, 38/03, 66/03, 55/07 – у даљем тексту: ЗР) прописано да уговор о раду престаје да важи споразумом послодавца и радника, првостепени суд је закључио да је престанак радног односа на основу споразума законом регулисан као један од начина престанка радног односа, те да регулисање међусобних права и обавеза радника и послодавца таквим споразумом није противно принудним прописима. Приговор туженог да је тужба неуредна јер се не види по ком основу и за који временски период тужилац захтјева исплату, првостепени суд је одбио као неоснован налазећи да је чланом IV споразума одређено да се износ од 12.000,00 КМ односи на новчана потраживања из радног односа која су доспјела са 31.12.2004. године. Како се наведеним споразумом тужени обавезао да ће износ од 12.000,00 КМ исплатити тужиоцу до 31.3.2005. године, првостепени суд је закључио да је тужба коју је тужилац поднио 25.8.2005. године поднесена у року из члана 118. ЗР, па је приговор неблаговремености тужбе, који је истакао тужени, оцјенио неоснованим. По оцјени првостепеног суда за исход овог спора није од значаја да ли је закључени споразум цијелисходан за туженог, јер сматра да је то питање евентуалне одговорности органа туженог, а да је споразум са тужиоцем закључио надлежни орган туженог, као акционарског друштва, који је овлаштен да одлучује о именовању и разрјешењу директора, који је послове обављао тужени.

Одлучујући о жалби туженог другостепени суд је прихватио чињенично утврђења и правно схватање првостепеног суда да је споразум послодавца и радника један од начина престанка важења уговора о раду, али сматра да такав споразум у погледу преузетих обавеза има и облигационо дејство, па да тужилац у смислу члана 262. Закона о облигационим односима („Службени лист СФРЈ“, бр. 27/78 до 57/89 и „Службени гласник РС“, бр. 17/93, 3/96 и 39/03, у даљем тексту: ЗОО) има право захтјевати од туженог исплату износа од 12.000,00 КМ, јер тужени своју обавезу није испунио у роковима одређеним уговором. Другостепени суд сматра да се у овом случају не могу примјенити одредбе ЗР у погледу рокова за заштиту права из радног односа, због тога што је обавеза проистекла из закљученог споразума искључиво облигационо правног карактера. Налазећи да првостепени суд није починио повреде одредаба члана 123. и 126. Закона о парничном поступку („Службени гласник РС“, број 58/03, 85/03, 74/05 и 63/07 и 49/09 у даљем тексту: ЗПП) јер да је предложио и извео

доказе на којим заснива свој захтјев, другостепени суд је жалбу туженог одбио као неосновану и првостепену пресуду потврдио.

У ревизији тужени поново истиче да је тужбу у овој правној ствари требало одбацити због неблаговремености, јер се ради о новчаним потраживањима из радног односа, или одбити тужбени захтјев уколико би се прихватило правно схватање да се ради о облиационо правном односу који је заснован споразумом о престанку радног односа од 30.12.2004. године због приговора застарјелости потраживања, јер је тужбени захтјев за исплату спорног износа на темељу тог споразума тужилац поставио тек на рочишту одржаном 18.6.2008. године.

Ови наводи ревизије нису могли исходити другачију одлуку суда.

У овом спору тужилац захтјева исплату доспјелих, а неисплаћених плата и других накнада по основу рада код туженог, па нема сумње да се ради о парници из радног односа, за коју је поступак регулисан одредбама члана 419. до 422. ЗПП. Стога је мјеродавно право за разрјешење спорног односа Закон о раду, јер је чланом 1. став 1. прописано да се тим законом уређују, између осталог, плате и накнаде по основу рада и друга права и обавезе који настају по основу радног односа на територији РС.

Споразум послодавца и радника је прописан одредбом члана 125. став 1. тачка 2. ЗР као један од начина престанка важења уговора о раду, па се и у погледу испуњења обавеза уговорних страна преузетих тим споразумом примјењују одредбе ЗР, а не ЗОО, како то погрешно сматра другостепени суд. Зато се благовременост тужбе којом тужилац захтјева исплату потраживања по основу рада код туженог има цијенити према одредби члана 118. став 2. ЗР. Рок прописан наведеном законском одредбом је преклузивни рок и односи се на подношење тужбе, па се у складу са одредбом члана 370. ЗОО не могу примјенити правила о застарјелости потраживања.

У конкретном случају тужилац је тужбом од 25.8.2005. године захтјевао исплату неисплаћених плата у периоду од 01.4.2004. године до 31.7.2005. године у укупном износу од 16.000,00 КМ и на име регреса за 2002., 2003. и 2004. годину укупно 2.465,49 КМ, да би на припремном рочишту одржаном 18.6.2008. године смањио тужбени захтјев и тражио исплату износа од 12.000,00 КМ на основу споразума о престанку радног односа, закљученог са послодавцем 30.12.2004. године. Према члану IV споразума уговорне стране су се споразумјеле да послодавац, оvdје тужени, исплати раднику, оvdје тужиоцу, заостале обавезе закључно са 31.12.2004. године по свим правима из радног односа у укупном износу од 12.000,00 КМ, најкасније до 31.3.2005. године у три једнаке рате, док се тужилац сагласио да неће користити право на отказни рок и за то тражити накнаду и одрекао се права на отпремнину (члан III споразума). Дакле, тужбеним захтјевом који је тужилац поставио у тужби од 25.8.2005. године обухваћена су доспјела новчана потраживања тужиоца по основу рада код туженог која су обухваћена и споразумом од 30.12.2004. године, само у мањем износу јер се тужилац сагласио да неће користит отказни рок и одрекао се права на отпремнину. Како је крајњи рок за исплату износа од 12.000,00 КМ био 31.3.2005. године тужба је поднесена суду у оквиру субјективног рока из

члана 118. став 2. ЗР. Зато је неоснован приговор ревизије да је у овој правној ствари тужба неблаговремена и да је због тога треба одбацити.

Из стања списка предмета произлази да је копија записника са припремног рочишта од 18.6.2008. године достављена туженом 25.6.2008. године са копијама доказа које је предложио тужилац, те да тужени до закључења главне расправе није оспорио да је тај споразум закључио са тужиоцем дана 30.12.2004. године. Стога је правилно закључио првостепени суд да наведени споразум није супротан Закону о раду, да је закључен од овлаштеног органа туженог који у складу са Законом о предузећима одлучује о именовану и разрјешењу директора акционарског друштва, које је послове обављао тужилац, а да ли је закључени споразум цјелисходан за туженог и да ли евентуално постоји одговорност лица које је наведени споразум закључило према друштву, није од значаја за исход овог спора.

Тачни су наводи ревизије да је према материјалним доказима које је извео тужилац висина неизмирених потраживања тужиоца из радног односа различита. Међутим, тужени губи из вида да је износ од 12.000,00 КМ наведен у споразуму од 30.12.2004. године најнижи, па како је тужилац смањио тужбени захтјев управо на тај износ (који је и тужени прихватио при закључењу споразума), нижестепени судови нису ни били дужни расправљати и утврђивати да ли постоји потраживање тужиоца према туженом у износима наведеним у уговору о вансудском поравнању од 01.12.2004. године и потврди од 31.7.2005. године. Зато је неоснован приговор ревизије да је потраживање тужиоца конфузно и неодређено, а поготово да је противно принудним прописима, јер се ради о захтјевима којим странке могу диспонирати, како је правилно закључио првостепени суд. Тужилац је предложио и извео доказе којим је утврђена основаност и висина потраживања тужиоца према туженом у износу од 12.000,00 КМ, па је неоснован приговор ревидента да је оспорена пресуда заснована на повреди одредаба члана 3. став 2. те члана 123. и 126. у вези са чланом 209. ЗПП.

С обзиром да се тужбом захтјева исплата новчаних потраживања из радног односа која су у сваком случају доспјела прије подношења тужбе 25.8.2005. године, нижестепени судови нису погријешили када су тужиоцу досудили законску затезну камату на износ главног дуга почев од дана подношења тужбе до исплате, према постављеном захтјеву тужиоца у складу са чланом 2. став 1. ЗПП. Стога је неоснован приговор ревидента да тужиоцу припада право на камате само од 18.6.2008. године када је захтјевао исплату потраживања из радног односа према споразуму од 30.12.2004. године.

Из напријед изложеног произлази да оспорена одлука нема недостатака на које указује ревизија туженог, као ни оних на које овај суд пази по службеној дужности, па је примјеном одредби члана 248. и 241. ЗПП ревизија одбијена као неоснована.

Предсједник вијећа
Биљана Томић

За тачност отправака овјерава
Руководилац судске писарнице
Амила Подрашчић